

Dekoratér keramiky – strojní dekorace (kód: 28-081-H)

Autorizující orgán:	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů:	Technická chemie a chemie silikátů (kód: 28)
Týká se povolání:	Dekoratér keramiky
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách, v technických a výtvarných podkladech při dekoraci keramiky	3
Volba postupu práce, dekoračních materiálů a pomůcek pro dekorování keramiky	3
Dodržování bezpečnosti práce při skladování a používání dekoračního materiálu	3
Příprava glazur, engob, barev a ostatního dekoračního materiálu	3
Realizace postupu práce při strojní dekoraci keramiky	3
Ložení keramických výrobků do vozů a pecí	3
Posuzování kvality keramických výrobků a výstupní kontrola	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 01.12.2015

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách, v technických a výtvarných podkladech při dekoraci keramiky

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se v technické, výtvarné a výrobní dokumentaci pro zadanou dekorační techniku	Ústní ověření
b) Určit pracovní postup pro zadaný dekor výrobku určitého tvaru a velikosti	Ústní ověření
c) Posoudit, zda zvolený pracovní postup při zhotovování dekoru výrobku odpovídá výrobní, výkresové a technické dokumentaci	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba postupu práce, dekoračních materiálů a pomůcek pro dekorování keramiky

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit odpovídající dekorační materiál, nástroje a pomůcky podle dekorační techniky a zadání	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit toto kritérium.

Dodržování bezpečnosti práce při skladování a používání dekoračního materiálu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit nutnost dodržování BOZP při skladování a používání glazur, engob, barev a ostatního dekoračního materiálu	Ústní ověření
b) Popsat použití pracovních ochranných pomůcek při skladování a používání glazur, engob, barev a ostatního dekoračního materiálu	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Příprava glazur, engob, barev a ostatního dekoračního materiálu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit glazuru, engobu, barvu a ostatní dekorační materiál dle příslušné výrobní dokumentace a zadání	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit toto kritérium.

Realizace postupu práce při strojní dekoraci keramiky

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat zásady bezpečné obsluhy strojního zařízení a linek určených k dekorování keramických výrobků a používání osobních ochranných a pracovních pomůcek	Ústní ověření
b) Provést strojní zdobení keramických výrobků podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést jednoduchou údržbu a čištění strojního zařízení (očištění a omytí stroje, kontrola krytů zařízení, kontrola úplnosti ovládacích prvků strojního zařízení)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ložení keramických výrobků do vozů a pecí

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést ložení výrobků do pece nebo pecních vozů, zvolit vhodné pálicí pomůcky	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Určit teplotu a délku výpalu podle druhu a složení barev dekoru a dekorační techniky	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vyložit výrobky po výpalu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Posuzování kvality keramických výrobků a výstupní kontrola

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit, zda provedená dekorace odpovídá výrobní a výkresové dokumentaci	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Klasifikovat vady výrobku a případně je odstranit	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Posoudit výrobek podle kvality	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_p.aspx?id_jp=83&kod_sm1=35).

Ověřováním kritérií hodnocení pro jednotlivé kompetence je třeba získat celkový přehled o způsobilosti zkoušeného uchazeče vykonávat pracovní činnosti v určitém úseku keramické výroby. Uchazeč vysvětlí princip jednotlivých technologických operací a funkci strojů a zařízení, které se používají ve výrobě.

Autorizovaná osoba určí u kompetence Realizace postupu práce při strojní dekoraci keramiky, kritérium b), způsoby zdobení výrobků dalšími technikami (razítkováním nebo linkováním nebo stříkáním nebo zdobení obtisky nebo sítotiskem). Pro ověření odborných kompetencí uvedených ve standardu autorizovaná osoba vybere jednu z dekoračních technik (razítkování, linkování, stříkání, zdobení obtisky, sítotisk). Množství výrobků určí zkoušející podle obtížnosti zadané techniky. Při zkoušce bude kladen důraz na širší teoretický základ, znalosti materiálů, dodržování BOZP při používání dekoračního materiálu a znalosti dekoračních technik z oblasti ruční a strojní dekorace.

V odborné kompetenci Realizace postupu práce při strojní dekoraci keramiky, kritérium b); Ložení keramických výrobků do vozů a pecí, kritérium a), c) při ověřování kritérií hodnocení je možné, v rámci hospodárného využití času určeného na zkoušku, použít připravený výrobek nebo polotovár. V případě použití hotového výrobku se bude posuzovat kvalita a soulad s technickou a výrobní dokumentací, případně nedodržení jednotlivých parametrů pro zadaný výrobek.

V odborné kompetenci Posuzování kvality keramických výrobků a výstupní kontrola se jedná o ověření znalosti vad při dekoraci keramiky způsobených nedodrženími technologického postupu. Při ověřování kritérií hodnocení, které je založeno na praktickém předvedení, je kladen důraz na dodržování hygienických a bezpečnostních zásad. Je posuzováno hospodárné využití surovin a bezpečné provádění všech úkonů. Je hodnocena kvalita zhotoveného výrobku a časové zvládnutí jednotlivých operací. Předmětem hodnocení je také estetická stránka výrobku, kreativita a manuální zručnost zkoušeného.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání *keramik* nebo *malíř skla a keramiky* nebo *výrobce a dekoratér keramiky* + střední vzdělání s maturitní zkouškou v jiném oboru a alespoň 5 let praxe v oblasti keramické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti keramické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání *technologie keramiky* nebo *technologie silikátů se zaměřením na výrobu keramiky* a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti keramické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti keramické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti technologie keramiky a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti keramické výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti keramické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na technologii silikátů a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti keramické výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti keramické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- e) Profesionální kvalifikace 28-081-H Dekorátér keramiky - strojní dekorace + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let praxe v oblasti keramické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Prostory, stroje a zařízení včetně potřebných energií odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům
- Ochranné pracovní pomůcky
- Výrobní receptury
- Výkresová dokumentace
- Technologická a technická dokumentace
- Keramická dílna nebo provozní dílna s příslušným vybavením pro přímou výrobu a strojní zařízení pro dekoraci keramických výrobků
- Vhodné suroviny a pomůcky pro keramickou výrobu, dekorační materiály (glazury, engoby, keramické barvy, barvítka, pigmenty a ostatní pomocný dekorační materiál)
- Pracovní oblečení odpovídající bezpečnostním a hygienickým požadavkům si zajistí uchazeč sám.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 30 až 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro sklo, keramiku a zpracování minerálů, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Silikátový svaz

Český porcelán, akciová společnost

Laufen CZ, s. r. o.

G. Benedikt Karlovy Vary, s. r. o.

Lasselsberger, s. r. o.

Střední škola Horní Bříza

Keramické studio Jarmily Tyrnerové, s. r. o.